

A kitartás bizonyítéka.

Nyilvánvaló dolog, hogy ellenségeink idegenkedése a békétől nem más, mint vereségük nyílt beismerése. A mai harcéri helyzet alapján nem mernek egyezkedni. Alapos reményünk van azonban arra, miszerint hamarosan ki fognak ábrándulni abból a tévhitükből, hogy ez a helyzet javukra megváltozhat. A kiábrándításnak ezt a munkáját a harctéren elvégzik hős fiaink azzal, hogy a leghatalmasabb támadásokat győzelmesen verik vissza. A munka másik, könnyebb része reánk vár. Nekünk azt kell bizonyítani ellenségeink előtt, hogy állhatatosak vagyunk a kitartásban és erősek az eszközök megteremtésében, melyek a háború sikeres viteléhez szükségesek. Ha tehát a béke érdekében komolyan akarunk uralkodni, akkor legfőbb kötelességünk mindenek előtt előteremteni azokat az anyagi eszközöket, melyek előfeltételét képezik a további termelésnek. A legfontosabb anyag pedig a pénz, melyet a hadikölesön alakjában immár hatodszor gyűjtünk össze és ajánlunk fel a hazának.

Senkise áltassa magát azzal, hogy az ő

kisebb-nagyobb tőkájára nincs szükség, mert igenis, a sok-sok kis és nagy jegyzésből kell összekovácsolni azt az óriási védőpáncélját a nemzetnek, mely minden álnok támadásnak ellent tud állani.

Legyen ez az állampapír: a hadikölesönkötvény, a legnépszerűbb tőkeelhelyezés módja az országban a legkisebb és legnagyobb tőkék számára egyaránt, mert amellet, hogy a legbiztosabb helyre kerül a pénz, ahol a legnagyobb szükség van most rá, még szent kötelességet is teljesít mindenki, aki jegyez.

A hadikölesön sikere a kitartás próbaköve lesz, bizonyosság az egész világ előtt törhetetlen erőnkéről és a győzelembe vetett hitünkről. A hadikölesön sikere és a jó termés fogják meggyőzni ellenségeinket végképen arról, hogy erőlködésük teljesen hiábavaló, s a békét akadályozó törekvéseik: bűn az egész emberiség ellen.

Jól vesse tehát eszébe mindenki, hogy a hadikölesön sikere a béke ügyének előmozdítására a legalkalmasabb fegyver, mert ellenségeinket minden reményétől megfosztja.

Nyilatkozatok a szegedi magántisztviselők helyzetéről.

(Saját tudósítónktól.) A Délmagyarország csüttörtöki számában egy magánhivatalnok levelét közölte, amelyben az illető magánhivatalnok keserű szavakkal panaszkodott a munkaadó főnököknek hivatalnokaikkal szemben tanúsított részvétlen magatartása miatt. „A főnökök — írja a panaszkodó magánhivatalnok — nem törődnek azzal, hogy alkalmazottaik hogyan élnek meg s dacára, hogy a magáncégek is mind kivétel nélkül soha nem álmódott módon megdagadtak a háború alatt, a nagytőke közepette, mely őket körülveszi, megfélemeznek a hivatalnokaikról, kik társadalmi állásuk miatt is a leglehetősebb helyzetben vannak, mert fizetésükből, melyet minden nagyítás nélkül éhbérnek is lehet nevezni, nem-hogy családjaikat, de önmagukat sem képesek még a legszerényebb módon sem fenntartani.”

Elhatároztuk, hogy kérdéssel fordulunk a nagyobb szegedi cégekhez, mit tettek a három éves háború ideje alatt hivatalnokaik helyzetének megkönnyítésére?

Az újszegedi kendergyárból *Fischhoff* Dezső irodafőnök nyilatkozott. A következőket mondta:

— Nálunk, a békében is, évről-évre emelkednek a törzsfizetések, előlépési rendszer szerint. Eddig ezen a folyton emelkedő fizetésen fölül ötven százalékos drágasági pótlékot kapott minden tisztviselő, június elsején pedig nagyobb beszerzési pótlékot folyósítottak mindannyiunknak. A pótlékot nem kell visszafizetni és az összege az 5000 koronánál alacsonyabb fizetéseknél az évi fizetés és drágasági pótlék harminc s az ötezer koronánál magasabb fizetéseknél az évi fizetés és drágasági pótlék husz százalékának felel meg. A háborús remunerációk pedig 500 százalékkal emelkedtek a békeidőbeli remunerációkhoz viszonyítva. Mindent összegezve a helyzet az, hogy nálunk a tisztviselőknek jövedelme a háború előtti jövedelmekhez viszonyítva 250 százalékkal emelkedett.

Aczél Géza, a Back-malom igazgatója így nyilatkozott:

— Meg fogják bocsáítani az urak, de erre a kérdésre nem felelek. A Magántisztviselők Egyesülete is hozzánk fordult és én

Az a főfogásom, hogy ez teljesen a vállalat és a tisztviselők ügye. Ha a tisztviselők nem lennének nálunk megelégedve, bizonyára hozzánk jönnének és megmondanák, de nem jönnek s így valószínű, hogy azzal, amit kaptak, meg is elégedtek.

Az Első Magyar Általános Biztosító-társaság vezérigynökségétől *Lendvay* vezértitkár felelt kérdéseinkre.

— A mi tisztviselőinknek — mondta — semmi panaszuik nem lehet. Mindiárt a háború kezdetén a nős tisztviselők 15 s a női lenek 10 százalékos drágasági pótlékot kaptak; 1915-ben pedig negyedévenként ismétlődően még 30, illetve 15 százalékos háborús segélyt folyósítottak.

Bach Jenő, a Bach-féle szén- és tüzfutár egyik tulajdonosa így nyilatkozott:

— Nálunk a hivatalnokok kezdetben 20, később 35 százalékos drágasági pótlékot kaptak, majd a fizetéseket emeltük fel. Van tisztviselőnk, akinek duplájára emelkedett a fizetése. Segítjük ezenkívül hadbavonult tisztviselőink családjaikat is.

A csüttörtöki számunkban közölt cikkekre egyébként ma a következő levelet kaptuk a Szegedi Magántisztviselők Egyesületétől:

Igen tisztelt Szerkesztő Ur!

„Nyomorognak a szegedi magántisztviselők” cím alatt a f. hó 7-iki számban közölt levélnek csak azon részére tartjuk szükségesnek röviden reflektálni, amelyben az illető hivatalnok azt mondja, hogy nem talál, illetve nem ismer szervezetet, amely a szegedi magántisztviselők helyzetén segítene, vagy ügyüket előbbre vinné.

Tulajdonképpen szegénységi bizonyítványt állít ki magáról a nevezett hivatalnok azzal, hogy tudomása nincsen, vagy tudomást venni nem akar arról, hogy a szegedi magántisztviselők egyesülete hosszú évek során át városunkban létezik és hogy annak vezetősége a háború kezdete óta nemcsak minden esetben, amelyben magántisztviselők hozzá fordultak, személyes intervencióval is elkövetett mindent, hogy az illetők helyzetén segítsen, de — amint ez különben az illető cikkben említve volt — az újságokban megjelent és a főnök urakhoz intézett felhívásokkal és vállaltva a magántisztviselők or-

don azon volt, hogy a főnök urak figyelmét a magántisztviselők éppenséggel nem irigylendő sorsára felhívja és őket annak javítására felszólítsa.

Ismételjük, hogy nemcsak az illető egy panaszkodó hivatalnok, de esetleg mások kedvéért is szükségesnek tartottuk ezt az érdeklődők tudomására hozni és Szerkesztő urnak szívesességét, valamint a magánhivatalnokok iránti érdeklődését ezuttal is hálásan megköszönve, maradunk kiváló tisztelettel a Szegedi Magántisztviselők Egyesületének vezetősége

Alsótanya ünnepe.

(Saját tudósítónktól.) Urnapján megható ünnepe volt Alsótanya népének. Délelőtt az urnapi szertartás folyt le a központi templomban, délután pedig a „mintatanya” szélén a most épült Nepomuki Szent János szobrának leleplezése ment végbe. Mind a két helyen emelkedett volt a hangulat. Itt a vallás ereje és titokzatossága ragadta meg az emberek lelkét, amott pedig a hősök iránt való kegyelet, a bánat és fájdalom emelte föl a szíveket arra a magasztos színvonalra, amely méltó volt az első háborús emlék leleplezési ünnepéhez.

Dacára a nagy dologidőnek, Alsótanya népe ezrével vonult be a Központba. Ünnepies öltözet mindenfelé, virág a kezekben s a ruhákon. Derű és mosoly az arcokon. Ez a délelőtti képe. A templom ablakai mind nyitva vannak, mert az egybegyűlt ünneplőknek negyedrésze sem fér el a templomba és így kihallván az orgona mindenki kivetheti részét az ájtatosságból. Azután megindul a körmenet, elől *Barmos* plébános az oltári szentséggel, az ut felszórva mindenfelé zöld galyakkal és frissen kaszált füvel, megy a baldachinos menet a szabadban fölállított egyik oltártól a másikig imádni az Istent. Az egy és örök Istent...

Délután ugyanez az ünnepi kép. A hívek sokasága 3 órakor megindul processzióként, egyházi jelvényekkel fehér lobogókkal, virágosan, színesen a templom elől és megy egyházi éneket énekelve a három kilométernyire levő Dobó-tanyához, ahol a esermelynek is beillő vadvizek folyásánál áll az elesett hősök emlékére felállított első háborús-emlék, a nép összegyűjtött koronáin emelt kápolnaszerű építmény, benne vasrács mögött Nepomuki János, a esehék védszentje. Szép szobor. Méltó ahoz a gyászos emlékhöz, amelyet itt képvisel. Az elesett hősök emlékeztetére emelte a gyászoló kegyelet.

Itt megint az egyház funkcionál. *Barmos* György felszenteli a kőszobrot és gyönyörű beszédet mond annak egyházi jelentőségéről, továbbá, itt ezen a helyen való hivatásáról és végül kegyeletes szavakkal emlékezik meg az öregekről, fiatalokról, akik Alsótanya barna homokja mellől, itt hagyva mindent ami a szívükkel volt összenőve, elmentek dallal, mosollyal — meghalni a hazáért. Az ég tiszta és felhőtlen volt, a forró napsugár szomjasan csókolgatta az arcokról lepergő könnyeket...

Azutná következett a konvenció. A gyerek-népnek a cukor és mézeskalács. Meg a ringlisspiel és komédia. Az „óriás kényő”, amely a fejétől a farkáig tíz méter, a farkától a fejéig szintén tíz méter, tehát husz méter hosszú... A felnőtteknek pedig a gyorsfényképező masina. Egyik a másika után vetette le magát az asszony-nép, hadd lássa a harctéren szenvedő ember, hogy mi volt itt, hogy még itt is, ilyenkor is csak óréa gondolt, ő van az eszébe, ha három lépésnyire áll is tőle a muszkafogoly...

A Délmagyarország telefonjai

Szerkesztőség 305.